

15.

II. Pozvani na zajedništvo - 15. Kateheza⁹⁸

ŽIVOT U SLOBODI

*„Ako je Bog na prvom mjestu,
sve je na svom mjestu;
a ako Bog nije na prvom mjestu,
ništa nije na svom mjestu.“*

Kardinal Franjo Kuharić

CILJEVI

- **Kognitivni cilj:** Krizmanik prepoznaje u vlastitom životu važnost prve, druge i pete Božje zapovijedi.
- **Afektivni cilj:** Krizmanik otkriva vlastiti život kao dar od Boga.
- **Operativni cilj:** Krizmanik gradi vlastiti život u Bogu.

KLJUČNI POJMOVI:

Život, ime, strahopoštovanje, sveto, dostojanstvo.

MJESTO ODRŽAVANJA SUSRETA:

Susret se može održati u katehetskoj dvorani.

POTREBNA SREDSTVA

KATEHETA BI TREBAO IMATI	KRIZMANICIMA ĆE TREBATI
✓ Biblija	✓ Radni listić
✓ Youcat – Katekizam za mlade	✓ Olovka

⁹⁸ Vjeroučiteljica s. Rita Maržić, prof.

Slika - *Isus se ukazuje Tomi apostolu*, u: <http://www.freebibleimages.org/photos/jesus-appears-thomas/> (3.8.2020.)

TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. Uvodni dio susreta

- *Izmoliti ili poslušati pjesmu „Molitva vojnika“ i molitvu „Tvoj sam“.*

MOLITVA VOJNIKA

„Molio sam Boga za jakost,
a On me učini slabim, da bih bio skroman i ponizan!
Molio sam Njegovu pomoć da bih stvarao velika djela,
a On me učini malenim da bih činio dobra djela.
Molio sam za bogatstvo i dobra da bih bio sretan i bezbrižan,
a On me učini siromašnim da bih bio mudar i slobodan!
Molio sam za sve stvari ovog svijeta kako bih uživao život,
a on mi dade život da se radujem stvarima u svijetu!
Ništa nisam dobio od onog što sam tražio,
al' sam dobio sve ono što je bilo dobro za mene!
Moja je molitva protiv mene uslišana,
jer je put kojim sam išao bio blagoslovljen!“⁹⁹

Autor nepoznat

TVOJ SAM

Ne bojim se, Gospodine, jer ti si me stvorio, Imenom si me prozvao. Tvoj sam!
Pa da mi je i kroz vodu proći, ti si sa mnom, bujice me neće preplaviti. Ako kroz vatru krenem, neće izgorjeti, plamen me neće opaliti. Jer ti si Gospodin, Bog moj, Sveti, moj Spasitelj! U tvojim sam očima dragocjen i vrijedan, ti me ljubiš. Sve si ljude na slavu svoju stvorio, oblikovao i učinio. Ti si sam Bog i vazda ćeš biti. Jer si ti sa mnom, ja se ne bojim (usp. Izaija 43).

2. Središnji dio susreta

- *Nakon molitvenog početka susret se nastavlja kratkim uvodom u temu sljedećim ili sličnim riječima:*

Za početak jedno pitanje:

- Što je najvrjednije što posjeduješ? Mobitel? Motor? Račun u banci? Prijatelj? Obitelj?
... - Nadam se i želim vjerovati kako je Tvoj odgovor: Najvrjednije što imam je ŽIVOT!
- Što je to život? Zašto je život najvrjednije što zapravo imamo?
- Što mislite jesu li Prva i Peta Božja zapovijed na neki način povezane?

⁹⁹ *Ivan Puljić – Molitva*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=eKadRjP5azk> (3.8.2020.)

Krenimo redom. Poslušajmo prvo jednu priču nepoznatog autora koja nam govori o vrijednosti života:

A GDJE JE KAPA

„Šetao sam uz gradski ribnjak. Bilo je malo ljudi. Iznenada sam začuo žustro zvonice bicikla, kojih šezdesetak metara desno od mene, udarac i snažno pljuskanje u vodi. Odmah potom dječji krik. Ne časeći ni časa potrčao sam do mjesta odakle je dopiralo zapomaganje. Ugledao sam dječaka kako se praćaka. Skinuo sam kaput i skočio po dječaka koji se utapao. Izvukao sam ga na obalu. Izvadio sam i njegov bicikl koji je također pao u vodu.

Ocijelo mi je bilo potpuno mokro, kao i dječakovo. On se, doduše, napio i vode, ali se brzo pribrao. Ogrnuo sam ga svojim suhim kaputom (na podstavi je bila ušivena moja adresa) i rekao mu da mi ga sutradan vrati. Bio sam ponosan što sam spasio život devetogodišnjem dječaku. Priznao je da bi se bio utopio jer zbog slaba srca, nije naučio plivati.

Sutradan je zazvonio telefon. Uhvatala me groznica te sam ležao. Jučerašnje neželjeno kupanje i mokro odijelo nisu me ostavili bez posljedica. Pošto je telefon zazvonio i treći put, javio sam se. Odlučan muški glas je pitao:

- Jeste li vi taj čiji se kaput nalazi kod mene?
- Da rekoh. – S kime razgovaram?
- Jeste li vi jučer iz gradskog ribnjaka izvadili dječaka? Dječaka i bicikl?
- Da – rekoh – S kime razgovaram? Srećom, stigao sam u pravo vrijeme. Kako je dječaku?
- Posve dobro – odvrati otac. I bicikl je očišćen. Bio je sav u blatu...
- Da, bio je zamazan – odgovorih.

Potom je nastao muk dok se otac nije ponovno oglasio, ali nešto strože:

- Prije nego što je pao u vodu, dječak je imao kapu na glavi. A gdje je kapa?

➤ *Nastavlja se razmišljanje o priči sljedećim ili sličnim pitanjima:*

- Koliko vrijedi život ocu ovoga djeteta?
- Kolika je vrijednost života za čovjeka koji je spasio dječaka?
- Koji je motiv imao čovjek da pomogne dječaku?
- Odakle vrijednost ljudskom životu?

Vrijednost i nepovredivost ljudskog života leže u Bogu. Bog je stvorio čovjeka i na svoju sliku. Čovjek je „slika i prilika Božja“ i stoga ga se ne smije ubiti. Dakle, kao slika Božja, svaki ljudski život ima neizmjernu i neprocjenjivu vrijednost. Gledano u tom svjetlu njegovo je dostojanstvo nedodirljivo. Tko se na vlastitu ruku ogriješi o život svoga bližnjega, ogriješio se automatski o „sliku Božju“, odnosno o dostojanstvo čovjeka od Boga dano i zajamčeno. Sve nam to jasno pokazuje da se Biblija izravno i snažno stavlja u obranu ljudskog života.

3. Katehetske zadaće

Rad u parovima

Kroz rad u paru, sada ćemo, uz pomoć tekstova iz Youcat-a vidjeti značenje prve i druge zapovijedi i povezati ih sa petom Božjom zapovjedi.

- *Svrha rada u paru je da sudionici shvate kako vrijednost života dolazi od Darovatelja samog života - Boga. Cilj ovog rada je potaknuti sudionike da shvate kako je istinsko bogatstvo života imati Boga na prvom mjestu.*
- *Nakon rada u paru slijedi iznošenje rezultata rada i sinteza:*

Bogatstvo života je imati Boga na prvom mjestu u svom životu! Ako se Božji prvenstvo ne prepozna onda mjerilo svega u životu postaje osobna samovolja pojedinca.

4. Završetak susreta

Prva Božja zapovijed potiče nas da Boga stavimo na prvo mjesto u svojem životu. Lako je to pročitati i reći, ali teško ostvariti. Mnogi najprije sebe stave na prvo mjesto. Prisjetimo se jednog biblijskog lika. Poznajemo ga pod nadimkom „nevjerni“. Apostol Toma zbog svoje je nevjere tako prozvan. Pogledajmo Tomu u njegovoj nevjeri i njegovu susretu s Uskrsnim koji ga dovodi do vjere.

Čitanje biblijskog teksta

“Toma zvani Blizanac, jedan od Dvanaestorice, nije bio s njima kad je došao Isus. Drugi mu učenici rekoše: ‘Vidjeli smo Gospodina.’ Toma im odvrati: ‘Dok ne vidim na rukama njegovim znak od čavala i ne stavim prst svoj u mjesto od čavala i ne stavim ruke svoje u njegov bok, neću vjerovati.’ Poslije osam dana učenici njegovi bijahu ponovo unutra i Toma s njima. Dok su vrata bila zatvorena, dođe Isus, stade pred njih te reče: ‘Mir vama!’ Zatim reče Tomi: ‘Pruži prst svoj ovamo: evo mojih ruku! Pruži ruku svoju i stavi je u moj bok te ne budi više nevjernik, već vjernik!’ ‘Gospodin moj i Bog moj!’ – izjavi Toma. Isus mu reče: ‘Jer me vidiš, vjeruješ. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli!’” (Iv 20, 24-29).

Zajedno ispovjedimo svoju vjeru moleći *Apostolsko vjerovanje*:

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje.

I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega,

koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice,

mučen pod Poncijom Pilatom, raspet umro i pokopan;

sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih;

uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega;

odonud će doći suditi žive i mrtve.

Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku,

općinstvo svetih, oproštenje grijeha,

uskrsnuće tijela i život vječni. Amen.

SAŽETCI

1. Trebali bi znati ...

- ✓ Značenje prve, druge i pete Božje zapovijedi.
- ✓ Sažetak se nalazi na radnom listiću.

2. Više o temi u ...

- ✚ YOUCAT, *Katekizam Katoličke Crkve za mlade za mlade*, Verbum, Split, 2011., 352 – 353; 359-361;378
- ✚ YOUCAT, *Molitvenik za mlade*, Verbum, Split, 2012. str. 23.

OSTALA LITERATURA I IZVORI

- ✚ YOUCAT, *Biblija za mlade*, Verbum, 2016.
- ✚ REMERY M., *Tvitanje s Bogom*, Salesiana, 2018.
- ✚ *Ivan Puljić – Molitva*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=eKadRjP5azk> (3.8.2020.)

PRILOG:

ŽIVOT U SLOBODI I BEZ NASILJA

Zadatak:

1. Pročitajte predložene tekstove iz Youcat-a.
2. Razgovarajte i odgovorite na pitanja.

1. Božja zapovijed

„Ja sam Gospodin, Bog tvoj; nemaj drugih bogova uz mene!“

Br. 352.

Što znači: „Ja sam Gospodin, Bog tvoj“ (Iz 20,2)?

Budući da nam se Svemogući objavio kao Bog i Gospodin objavio kao Bog i Gospodin ne smijemo ništa njemu pretpostaviti, ništa držati važnijim od Njega te nikakvu stvar ili osobu staviti ispred Njega. Boga spoznati, Njemu služiti, Njemu se klanjati – to u životu ima apsolutnu prednost.

Bog očekuje da Mu darujemo svoju vjeru, da svu svoju nadu stavimo u njega i svu snagu ljubavi k njemu upravimo. Zapovijed ljubavi prema Bogu najvažnija je od svih zapovijedi i ključ za sve ostale. Stoga stoji na početku Deset zapovijedi.

Br. 353.

Klanjanje Bogu služi i čovjeku jer ga oslobađa od služenja moćima ovoga svijeta. Gdje se Bogu ne iskazuje poklonstvo, gdje on nije Gospodar života i smrti, i sve drugo se klima, a dostojanstvo ljudske osobe stavljeno je na kocku.

Božja zapovijed me potiče da

.....

.....

.....

.....

Život po prvoj Božjoj zapovijed čini me slobodni od

.....

.....

.....

.....

2. Božja zapovijed:

„Ne izusti imena Gospodina, Boga svojega, uzalud!“

Br. 359.

Zašto Bog hoće da držimo svetim (svetimo) njegovo „ime“?

Reći nekome svoje ime znak je povjerenja. Kako nam je Bog otkrio svoje ime, učinio se poznatim te nam po tomu imenu osigurao pristup k sebi. Bog je potpuna istina. Tko samu istinu njezinim imenom poziva, ali za svjedočanstvo neke laži, teško griješi.

Božje se ime ne smije izgovarati bez poštovanja. Poznajemo ga samo zato što nam ga je sam povjerio. Ime je ključ za pristup srcu Svemogućega. Stoga je težak prekršaj Boga huliti, psovati Njegovo ime ili u Njegov ime davati lažna obećanja. Druga je zapovijed dakle zapovijed o zaštiti „svetoga“ uopće. Mjesta, stvari, imena i ljudi koji su u dodiru s Bogom jesu „sveti“. Osjetljivost za sveto naziva se „strahopoštovanje“.

Br. 361.

Što kršćaninu znači da je na krštenju kršten u određeno ime?

Kršteni smo po imenu, „u ime Oca i Sina i Duha Svetoga“. Ime i lice su ono što čovjeka čini jedincatim, i pred Bogom. „Ne boj se, jer ja sam te otkupio, imenom sa te zazvao: ti si moj!“ (Iz 43,1)

Kršćani s poštovanjem izgovaraju čovjekovo ime jer je ime duboko povezano s identitetom i dostojanstvom osobe. Od starine kršćani traže za svoju djecu ime s popisa svetaca: to čine u vjeri da će im njihov imenjак biti zaštitnik i primjer te da će ih posebno zagovarati pred Bogom.

Na koji način druga Božja zapovijed štiti Božje ime a na koji način tvoje ime?

.....

.....

.....

.....

Zašto je važno ime? I znaš li kako si ti dobio svoje ime? Ako ne znaš istraži značenje svojega imena.

.....

.....

.....

.....

5. Božja zapovijed:

„Ne ubij!“

Upoznali ste novog prijatelja. Vaš prijatelj nije vjernik. Vi ga cijenite kao osobu i cijenite njegovo prijateljstvo. Jednom se povela rasprava o vrijednosti ljudskog života. Vaš prijatelj je stajališta kako je svaki čovjek vlasnik svojega života i kako može s vlastitim životom činiti što god želi. Vaš je zadatak pronaći način da svojem prijatelju objasnite kako je zapravo ljudski život dar Boga čovjeku i kako je čovjek samo upravitelj, a ne vlasnik života. Pritom pokušajte povezati značenje prve i druge zapovijedi s petom zapovijedi. Što to zapravo znači „ako je Bog na prvom mjestu da je onda sve drugo u našem životu na svojem mjestu“?